

ชื่อ มลิวัดย์ นิลรัตน์
วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ชื่อเรื่อง ชรรมาภิบาลกับการจัดการทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา
อ.บางเลน จ.นครปฐม
(GOOD GOVERNANCE OF TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
IN RESOURCE MANAGEMENT, TAMBON BANGPLA, AMPHOE BANGLEN,
NAKHONPATHOM)

ISBN 974-04-5611-1

**ธรรมาภิบาลกับการจัดการทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
(GOOD GOVERNANCE OF TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN RESOURCE
MANAGEMENT, TAMBON BANGPLA, AMPHOE BANGLEN, NAKHONPATHOM)**

มลิวัลย์ นิลรัตน์ 4337280 ENTM/M

วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สิทธิพงษ์ คิลกวณิช, Ph.D. (Human Geography), เสาวภา พรสิริพงษ์,
M.A. (Sociology and Anthropology), ถวิลาดี นูรีกุล, Ph.D. (Development Administration Public Policy)

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีเจตนารมณ์ที่จะกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และความเชื่อที่ว่าหลักธรรมาภิบาลจะช่วยส่งเสริมให้ อบต. จัดการสิ่งแวดล้อมได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การศึกษาครั้งนี้จึงเกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมของตำบลบางปลา 2) ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา 3) จัดทำตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาลในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ อบต. 4) หาแนวทางการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีการบริหารจัดการที่ดี

การศึกษานี้ ใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการทรัพยากรในพื้นที่ศึกษาจะใช้การศึกษาเชิงปริมาณโดยการวิเคราะห์คุณภาพน้ำและดิน ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก, การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม, การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะใช้ในการศึกษาธรรมาภิบาลกับการจัดการทรัพยากรของ อบต. บางปลา และการหาแนวทางการจัดการทรัพยากรท้องถิ่น

ผลการศึกษากจากการวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า คุณภาพน้ำเกินมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในหลายจุดที่ทำการตรวจวัด ส่วนน้ำบาดาล ความเต็มมีค่าปกติของน้ำจืด คือ 0 ส่วนในพันส่วน แต่มีค่าฟลูออไรด์สูงเกินมาตรฐาน ไม่ควรนำมาบริโภค ส่วนผลการวิเคราะห์ดิน พบว่า ดินบริเวณใกล้เคียงบ่อกักเก็บน้ำมีความเต็มในระดับปานกลางถึงเต็มมาก ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชบางชนิด จากการสร้างตัวชี้วัดธรรมาภิบาลในการจัดการสิ่งแวดล้อม และการประเมินการบริหารงานของ อบต. ในปัจจุบันพบว่า ตัวชี้วัดที่ได้ มีสาระครอบคลุมทั้ง 6 หลัก ของธรรมาภิบาล(นิติธรรม, คุณธรรม, ความโปร่งใส, การมีส่วนร่วม, ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า) ที่ประกาศโดยสำนักนายกรัฐมนตรี (ปัจจุบันยกเลิกแล้ว ใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 แทน) ซึ่งในปัจจุบันผลการปฏิบัติงานของ อบต. ยังไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดมากนัก วัฒนธรรมไทยในเรื่องระบบอุปถัมภ์ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาไปสู่การมีธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในด้านหลักนิติธรรมที่ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมเสมอภาคกัน แต่ระบบอุปถัมภ์จะนำไปสู่การใช้สิทธิพิเศษ ส่วนแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้น มีการนำเสนอแนวทางการจัดการเป็น 4 ประเด็น คือ 1) มีการวางแผนการจัดการและจัดสรรงบประมาณในด้านสิ่งแวดล้อม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการ 2) การจัดการปัญหาอย่างเป็นองค์รวม และการเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 3) ลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตรกรรม หันมาทำเกษตรอินทรีย์ 4) การฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำ โดยมีการปรับปรุงดิน พักดิน และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อแหล่งน้ำ

GOOD GOVERNANCE OF TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN RESOURCE MANAGEMENT, TAMBON BANGPLA, AMPHOE BANGLEN, NAKHONPATHOM

MALIWAN NILRAT 4337280 ENTM/M

M.Sc. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

THESIS ADVISORS: SITTIPONG DILOKWANICH, Ph.D. (HUMAN GEOGRAPHY), SAOWAPA PORNSIRIPONGSE, M.A. (SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY), THAWILWADEE BUREEKUL, Ph.D. (DEVELOPMENT ADMINISTRATION PUBLIC POLICY)

ABSTRACT

The new constitution mandates decentralization to local government. When environmental problems occur, it is the duty of Tambon Administrative Organization (TAO) to solve such problems. The researcher believes that a good governance concept can manage environmental problems in accordance with the local needs. The objectives of research were 1) To study environmental problems of Tambon Bangpla; 2) To investigate good governance of Tambon Bangpla Administrative Organization in environmental management; 3) To develop indicators of good governance in environmental management; 4) To propose a guideline for environmental management.

This research used both quantitative and qualitative approaches. The quantitative approach was used to examine existing environmental condition in the studied area by analyzing water and soil quality. Qualitative approaches, in-depth interview, focus group discussion, non-participant observation and stakeholder brainstorming were used to examine good governance in resource management of the TAO and study guidelines in local resource management.

The results showed that the water quality in many stations in the studied area were over the standard limit. The salinity of ground water was none, but it was not suitable for drinking because fluoride exceeded the standard limit. Soil salinity was moderate to strong which could affect some plants. Under a baseline design of indicators reflecting good governance on environmental management and evaluation on the Tambon Administration, it was found that the current collective indicator had covered the six principles of good governance (rule of law, integrity, transparency, public participation, accountability, and value for money) according to the Office of the Prime Minister (former regulation which is now cancelled, replacing by the Royal Thai Decree B.E. 2546 on restriction and good governance). At present, the TAO has not yet thoroughly applied indicators of good governance in environmental management. Political culture in Thailand especially the patronage system has become a major obstacle to good governance development. On rule of law principle, it focuses on equality of enforcement, whilst patronage system reflects the advantages of using its privileges. Therefore, the following guidelines are recommended: 1) appropriate management planning and budget allocation on environment with public participation; 2) applying a holistic approach in environmental problem solving; 3) reduction of agricultural chemical substances used by changing to organic agriculture; and 4) natural resource restoration of soil and water with its improvement and resting periods and conserving water resources by avoiding the causes of water pollution.

KEY WORDS: GOOD GOVERNANCE/ TAMBON ADMINISTRATIVE ORGANIZATION/
ENVIRONMENTAL MANAGEMENT

101 P. ISBN 974-04-5611-1